

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/20-01/1
URBROJ: 613-02-01-20-8

Zagreb, 7. srpnja 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA OBRANE ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje i izvršenje plana	4
	Financijski izvještaji	5
	Javna nabava	16
III.	REVIZIJA ZA 2019.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2019.	21
	Provedba naloga i preporuka	23

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva obrane (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, potraživanja, nefinancijska imovina, obveze, nabava i korištenje elektroničkih navigacijskih karata i servisa (ENC) te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljnim načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16, 104/16, 116/18 i 127/19). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: planiranje i normativno uređenje obrambenog sustava Republike Hrvatske; definiranje, usklađivanje, razvijanje i provođenje obrambene politike; izradu Strategije obrane i drugih strateških dokumenata; procjenu ratnih i drugih opasnosti; međunarodnu vojnu suradnju i suradnju s međunarodnim obrambenim organizacijama; izradu i usklađivanje planova vojne i civilne obrane; sudjelovanje u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru; dužnosti i prava građana u obrani; novačenje, popunu i mobilizaciju Oružanih snaga Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Oružane snage), tijela i organizacija; izradu Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga; ustrojavanje, opremanje, naoružanje, razvoj i uporabu Oružanih snaga; sudjelovanje Oružanih snaga u aktivnostima izvan granica Republike Hrvatske; materijalno zbrinjavanje Oružanih snaga; osiguranje i čuvanje pričuva materijalnih sredstava za potrebe Oružanih snaga; proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme; obavještajne, protuobavještajne i sigurnosne poslove od interesa za obranu i obrambeni sustav Republike Hrvatske; sigurnost i zaštitu tajnih podataka obrane; komunikacijski i informacijski sustav za potrebe obrane; profesionalni razvoj, statusna i druga pitanja djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga; obrazovni sustav Oružanih snaga, znanstvenu i istraživačku djelatnost; zdravstvenu zaštitu pripadnika Oružanih snaga; inspekciju i nadzor nad obrambenim sustavom i spremnošću zapovjedništava, postrojbi i ustanova Oružanih snaga te financiranje obrane.

Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koja čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva. Također, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije (dalje u tekstu: EU) u područjima iz njegove nadležnosti i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom. Ministarstvo obavlja poslove propisane odredbama Zakona o obrani (Narodne novine 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18 i 70/19) i Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine 73/13, 75/15, 50/16, 30/18 i 125/19).

Zakonom o obrani uređeno je organiziranje za obranu i ostvarenje obrambene funkcije u Republici Hrvatskoj, obrambene nadležnosti tijela državne vlasti i državne uprave, demokratski nadzor, uporaba i korištenje Oružanih snaga, upravljanje, rukovođenje i zapovijedanje u Oružanim snagama, obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba te dužnosti i prava državljana u području obrane. Oružane snage mogu pružati potporu policiji u zaštiti državne granice u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadzor državne granice. Odluku o pružanju navedene potpore Oružanih snaga policiji donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra obrane i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske.

Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske uređena je služba u Oružanim snagama, prijam, raspored na ustrojbeno mjesta, činovi i promaknuća u činove, obveze, prava i odgovornosti, izdvajanje i prestanak službe te ostala pitanja pripadnika Oružanih snaga.

Služba u Oružanim snagama je obavljanje vojnih i drugih stručnih poslova uređenih Ustavom Republike Hrvatske, zakonom i drugim propisima, koji se u Oružanim snagama obavljaju kao služenje vojnog roka, dragovoljno vojno osposobljavanje, kadetska služba, djelatna vojna služba, služba pričuvnog sastava i služba državnih službenika i namještenika. Pripadnici Oružanih snaga su vojne osobe (djelatna vojna osoba, ročnik, kadet i pričuvnik) i državni službenici i namještenici.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su opći prihodi i primici, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, prihodi od nefinancijske imovine, pomoći EU-a te ostale pomoći.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (Narodne novine 2/17 i 79/19) za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Samostalna služba za vojni zračni i pomorski promet, Samostalna služba za odnose s javnošću i izdavaštvo, Samostalni sektor za postupke javne nabave, Samostalni sektor za informacijske i komunikacijske sustave, Samostalni sektor za vojnopolicijske poslove, Uprava za obrambenu politiku, Uprava za ljudske potencijale, Uprava za materijalne resurse, Uprava za proračun i financije, Samostalna služba za upravljanje projektima, Inspektorat obrane, Vojnostegovni sud, Samostalna služba za unutarnju reviziju, Samostalni odjel za protokol te Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu u Republici Hrvatskoj.

Vojna sigurnosno-obavještajna agencija ustrojstvena je jedinica Ministarstva za planiranje i provođenje potpore Ministarstvu i Oružanim snagama za izvršenje zadaća obrane opstojnosti, suvereniteta, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske.

U okviru Ministarstva ustrojen je Glavni stožer Oružanih snaga kao združeno tijelo Oružanih snaga nadležno za pripremu, zapovijedanje, uporabu i korištenje Oružanih snaga. Ustroj Glavnog stožera propisuje Predsjednik Republike Hrvatske i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane, u skladu sa Zakonom o obrani.

Početakom 2019., Ministarstvo (uključene Oružane snage) imalo je 16 923 zaposlenika, od kojih su 14 640 djelatne vojne osobe i 2 283 ostali zaposlenici, a koncem 2019. je imalo 17 133 zaposlenika, od kojih su 14 962 djelatne vojne osobe i 2 171 ostali zaposlenici.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 19. listopada 2016. do 14. svibnja 2020. bio je potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Damir Krstičević, a od 14. svibnja 2020. zakonski predstavnik Ministarstva je državni tajnik Tomislav Ivić.

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan Ministarstva za 2019. iznosio je 5.075.302.937,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2019. te preraspodjelama na temelju odluka ministra financija, Financijski plan Ministarstva smanjen je za 264.459.727,00 kn ili 5,2 % te iznosi 4.810.843.210,00 kn.

Financiranje rashoda za 2019. planirano je prihodima iz proračuna u iznosu od 4.547.763.210,00 kn, pomoćima u iznosu od 98.047.561,00 kn, prihodima od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknada s naslova osiguranja u iznosu od 87.934.983,00 kn, prihodima za posebne namjene u iznosu od 46.465.000,00 kn te vlastitim prihodima u iznosu od 30.632.456,00 kn.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana, značajno su smanjena sredstva za provedbu programa Opremanje, modernizacija i izgradnja za 436.899.646,00 kn (od čega se na provedbu kapitalnog projekta Opremanje višenamjenskim borbenim avionom (VBA) odnosi 360.000.000,00 kn), programa Korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu za 27.541.095,00 kn te programa Mirovne misije za 3.834.114,00 kn.

Vrijednosno značajnije povećana su sredstava za provedbu programa Upravljanje i potpora osoblju za 122.596.972,00 kn (od čega se na provedbu aktivnosti Troškovi osoblja i personalna potpora odnosi 123.572.228,00 kn) te za provedbu programa Obuka i logistička potpora oružanih snaga za 72.909.560,00 kn.

Rashodi u iznosu od 4.810.843.210,00 kn planirani su za provedbu sljedećih sedam programa: Upravljanje i potpora osoblju u iznosu od 2.725.251.606,00 kn ili 56,6 % planiranih rashoda, Opremanje, modernizacija i izgradnja u iznosu od 931.844.435,00 kn ili 19,4 % planiranih rashoda, Obuka i logistička potpora oružanih snaga u iznosu od 546.878.160,00 kn ili 11,4 % planiranih rashoda, Komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora u iznosu od 281.714.718,00 kn ili 5,9 % planiranih rashoda, Mirovne misije u iznosu od 139.422.886,00 kn ili 2,9 % planiranih rashoda, Korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu u iznosu od 121.277.405,00 kn ili 2,5 % planiranih rashoda te Međunarodna suradnja u iznosu od 64.454.000,00 kn ili 1,3 % planiranih rashoda. Navedeni programi provode se putem aktivnosti i projekata.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi u 2019. izvršeni su u iznosu od 4.767.119.002,00 kn, od čega se na provedbu programa Upravljanje i potpora osoblju odnosi 2.725.103.253,00 kn, Opremanje, modernizacija i izgradnja 896.558.306,00 kn, Obuka i logistička potpora oružanih snaga 545.020.684,00 kn, Komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora 280.378.379,00 kn, Mirovne misije 134.421.129,00 kn, Korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu 121.277.404,00 kn te Međunarodna suradnja 64.359.847,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2020. i 2021. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2020. u iznosu od 5.363.354.762,00 kn te za 2021. u iznosu od 5.711.534.262,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 4.735.307.074,00 kn, što je 427.918.470,00 kn ili 9,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	12.492.841,00	107.762.212,00	862,6
2.	Prihodi od imovine	18.410.969,00	28.136.831,00	152,8
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.250.000,00	0,00	-
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	18.610.080,00	9.327.496,00	50,1
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	4.201.003.650,00	4.545.958.426,00	108,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	55.621.064,00	44.122.109,00	79,3
	Ukupno	4.307.388.604,00	4.735.307.074,00	109,9

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 4.545.958.426,00 kn u cijelosti se odnose na prihode iz državnog proračuna i čine 96,0 % ostvarenih prihoda. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 4.120.847.304,00 kn te rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 425.111.122,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 107.762.212,00 kn najvećim dijelom ostvareni su od Vlade SAD-a u materijalnim sredstvima (oprema i dijelovi za helikoptere) u iznosu od 107.399.803,00 kn te od Izvršne agencije za inovacije i mreže u iznosu od 224.911,00 kn za provedbu projekta E-račun.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 44.122.109,00 kn ostvareni su prodajom strateških zaliha u iznosu od 30.182.280,00 kn, stanova u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 13.407.116,00 kn te neperspektivne vojne opreme u iznosu od 532.713,00 kn. Na temelju Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine 28/15), sredstva ostvarena prodajom stanova uplaćuju se u državni proračun Republike Hrvatske, a koriste se namjenski za pribavljanje i opremanje stanova za službene potrebe Ministarstva.

Prihodi od imovine u iznosu od 28.136.831,00 kn odnose se na uplatu dobiti za 2018. od trgovačkog društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Ostvareni su na temelju Odluke o visini, načinu i rokovima uplate sredstava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u Državni proračun Republike Hrvatske za 2019. godinu (Narodne novine 63/19).

Prihodi od dobiti namijenjeni su za potrebe modernizacije i djelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 9.327.496,00 kn odnose se na prihode od pruženih usluga u iznosu od 9.002.699,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 264.965,00 kn te prihode od prodaje proizvoda i robe u iznosu od 59.832,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 4.591.210.084,00 kn, što je 267.695.083,00 kn ili 6,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	2.467.168.120,00	2.564.503.525,00	103,9
2.	Materijalni rashodi	1.453.555.497,00	1.501.661.030,00	103,3
3.	Financijski rashodi	29.255.150,00	65.714.956,00	224,6
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	9.278.299,00	10.659.813,00	114,9
5.	Ostali rashodi	56.093.461,00	91.432.521,00	163,0
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	293.244.474,00	357.238.239,00	121,8
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	14.920.000,00	0,00	-
	Ukupno	4.323.515.001,00	4.591.210.084,00	106,2
	Višak prihoda	0,00	144.096.990,00	-
	Manjak prihoda	16.126.397,00	0,00	-

Prema vrstama rashoda, vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 2.564.503.525,00 kn, koji čine 55,9 % ukupnih rashoda. Materijalni rashodi u iznosu od 1.501.661.030,00 kn čine 32,7 % ukupnih rashoda, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 357.238.239,00 kn čine 7,8 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene odnose se na plaće (bruto) u iznosu od 2.054.847.864,00 kn (od čega plaće za redovni rad u iznosu od 2.044.932.778,00 kn, plaće u naravi u iznosu od 5.292.218,00 kn i plaće za prekovremeni rad u iznosu od 4.622.868,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 416.511.595,00 kn te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, regres za godišnji odmor, božićnice i ostali rashodi za zaposlene) u iznosu od 93.144.066,00 kn.

Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 726.133.883,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 443.962.579,00 kn te naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život, stručno usavršavanje zaposlenika te ostale naknade troškova zaposlenima) u iznosu od 265.236.403,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 325.790.216,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 109.357.925,00 kn te ostale usluge u iznosu od 195.536.935,00 kn.

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja najvećim dijelom odnose se na održavanje zrakoplova i opreme u iznosu od 143.428.783,00 kn, građevinskih objekata u iznosu od 70.719.087,00 kn, brodova i opreme u iznosu od 36.197.766,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu od 20.633.458,00 kn, računala i računalne opreme u iznosu od 19.891.685,00 kn te usluge održavanja oklopnih, borbenih i vozila sa zaštitom i opreme u iznosu od 17.602.519,00 kn.

U okviru ostalih usluga, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na usluge prehrane i smještaja djelatnika Ministarstva i Oružanih snaga Republike Hrvatske u iznosu od 157.617.328,00 kn te usluge čišćenja, pranja i slično u iznosu od 17.275.232,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje postrojenja i opreme, građevinskih objekata i transportnih sredstava u iznosu od 179.914.163,00 kn, energiju (električna energija, plin, motorni benzin i dizelsko gorivo i druga energija) u iznosu od 138.879.576,00 kn, službenu, radnu i zaštitnu odjeću i obuću u iznosu od 83.980.491,00 kn te vojna sredstva za jednokratnu upotrebu u iznosu od 12.538.209,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su za 2019. u iznosu od 65.714.956,00 kn, što je 36.459.806,00 kn ili 124,6 % više u odnosu na 2018. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na obračunate kamate na temelju sudskih presuda u okviru provedbe aktivnosti Sudske presude i ovrhe.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 10.659.813,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na odobrene stipendije studentima na temelju zaključenih ugovora o kadetskoj službi te odobrene stipendije učenicima i studentima (djeci poginulih hrvatskih branitelja).

Ostali rashodi ostvareni su za 2019. u iznosu od 91.432.521,00 kn, što je 35.339.060,00 kn ili 63,0 % više u odnosu na 2018. Vrijednosno značajniji ostali rashodi odnose se na naknade šteta zaposlenicima u iznosu od 54.158.050,00 kn te pravnim i fizičkim osobama u iznosu od 36.741.758,00 kn. Navedeni rashodi ostvareni su na temelju pravomoćnih sudskih presuda.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su za 2019. u iznosu od 357.238.239,00 kn, što je 63.993.765,00 kn ili 21,8 % više u odnosu na 2018. Povećanje je najvećim dijelom vezano uz povećanje ulaganja u građevinske objekte (stambeni i poslovni objekti) za 41.515.538,00 kn ili 68,4 %. U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine, vrijednosno značajniji odnose se na nabavu vojne opreme u iznosu od 214.877.320,00 kn, ulaganja u smještajne objekte (stambeni objekti za zaposlene) u iznosu od 67.747.971,00 kn, nabavu računala i računalne opreme u iznosu od 29.606.117,00 kn te ulaganja u tvorničke hale, skladišta, silose, garaže i slično u iznosu od 27.761.603,00 kn.

Višak prihoda za 2019. iskazan je u iznosu od 144.096.990,00 kn. Vrijednosno značajniji višak prihoda ostvaren je iz državnog proračuna u iznosu od 108.304.975,00 kn za financiranje rashoda poslovanja i za nabavu nefinancijske imovine te iz dobiti trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu od 18.233.408,00 kn za financiranje rashoda poslovanja.

Preneseni višak prihoda i primitaka iz prošlog razdoblja (nakon korekcije u 2019.) iznosio je 71.137.608,00 te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 215.234.598,00 kn.

– Nabava i korištenje elektroničkih navigacijskih karata (ENC)

Norveška kartografska uprava, Norveški hidrografski servis (Upravitelj PRIMAR-a) i Ministarstvo obrane Republike Hrvatske zaključili su 7. studenoga 2016. Distribucijski sporazum za ENC servis te Sporazum o licenciranju za uslugu PRIMAR-a Web Map Service (WMS). Na temelju navedenih sporazuma u 2018. ostvareni su i evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva rashodi u vezi s nabavom i korištenjem elektroničkih navigacijskih karata i servisa (ENC) u iznosu od 4.868,38 USD, odnosno u protuvrijednosti od 31.446,00 kn, a u 2019. u iznosu od 11.321,25 USD, odnosno u protuvrijednosti od 75.080,00 kn.

U točki 4. Distribucijskog sporazuma za ENC servis, između ostaloga, navedeno je da će Državni ured za reviziju u okviru godišnje financijske revizije Ministarstva obaviti reviziju navedenog Sporazuma.

U okviru financijske revizije Ministarstva za 2019., obavljena je i revizija Distribucijskog sporazuma za ENC servis te Sporazuma o licenciranju za uslugu PRIMAR-a Web Map Service (WMS) za 2018. i 2019.

Revizijom je provjereno jesu li ustrojene potpune, točne i pravodobne knjigovodstvene evidencije i vode li se na određeni način, odgovaraju li plaćeni iznosi broju krajnjih korisnika te mjesečnim i kvartalnim računima zaprimljenim od Norveške kartografske uprave, Norveškog hidrografskog servisa (NHS) te jesu li navedeni računi evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva.

Revizijom je utvrđeno da Ministarstvo u skladu sa sporazumima vodi zasebnu knjigu ulaznih računa u vezi s nabavom i korištenjem elektroničkih navigacijskih karata i servisa (ENC).

Prema podacima iz knjige ulaznih računa, za nabavu i korištenje elektroničkih navigacijskih karata i servisa (ENC), Norveška kartografska uprava je u 2018. ispostavila Ministarstvu sedam računa u ukupnom iznosu od 4.868,38 USD, odnosno u protuvrijednosti od 31.446,00 kn, a u 2019. šest računa u ukupnom iznosu od 11.321,25 USD, odnosno u protuvrijednosti od 75.080,00 kn. Navedeni računi evidentirani su u poslovnim knjigama Ministarstva u okviru računa ostale licence, a plaćanje računa obavljeno je u skladu sa sporazumima.

Norveška kartografska uprava je u vrijeme obavljanja revizije (siječanj 2020.) ispostavila Ministarstvu račun u vezi s nabavom i korištenjem elektroničkih navigacijskih karata i servisa (ENC) za listopad, studeni i prosinac 2019. u ukupnom iznosu od 636 USD, odnosno u protuvrijednosti od 4.254,00 kn, koji je evidentiran u poslovnim knjigama Ministarstva u 2020. Navedeni račun plaćen je u skladu sa sporazumima.

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo u vezi s nabavom i korištenjem elektroničkih navigacijskih karata i servisa (ENC) ustrojilo potpune, točne i pravodobne knjigovodstvene evidencije.

Nisu utvrđena odstupanja u iznosima koji su plaćeni i broju krajnjih korisnika te mjesečnim i kvartalnim računima zaprimljenim od Norveške kartografske uprave i evidentiranim u poslovnim knjigama Ministarstva.

Ministarstvo je pribavilo potpisane izjave korisnika o uporabi službenih elektroničkih navigacijskih karata (ENC) i usluga WMS (Web Map Service) nabavljene od NHS-a, odnosno PRIMAR-a. Potpisom navedenih izjava korisnici su potvrdili da su upoznati s propisanim mjerama i standardima postupanja u vezi s korištenjem ENC servisa, kao i zakonskim posljedicama u slučaju njihova nepridržavanja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 70.583.777.802,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2019.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	69.005.070.881,00	69.189.232.189,00	100,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	50.133.336.660,00	50.100.223.660,00	99,9
1.2.	Građevinski objekti	6.588.804.761,00	6.525.050.579,00	99,0
1.3.	Postrojenja i oprema	9.226.423.210,00	9.249.992.294,00	100,3
1.4.	Prijevozna sredstva	1.244.290.832,00	1.225.652.994,00	98,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	608.613.420,00	730.257.852,00	120,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.203.601.998,00	1.358.054.810,00	112,8
2.	Financijska imovina	1.354.477.111,00	1.394.545.613,00	103,0
2.1.	Novčana sredstva	5.286.876,00	3.208.297,00	60,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	219.387.394,00	398.411.184,00	181,6
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	82.864.939,00	76.471.288,00	92,3
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	32.018.944,00	32.018.944,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	137.934.934,00	110.633.687,00	80,2
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	668.635.709,00	553.981.689,00	82,9
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	208.348.315,00	219.820.524,00	105,5
	Ukupno imovina	70.359.547.992,00	70.583.777.802,00	100,3
3.	Obveze	262.286.009,00	379.809.608,00	144,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	262.031.138,00	311.712.442,00	119,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	254.871,00	68.097.166,00	26 718,3
4.	Vlastiti izvori	70.097.261.983,00	70.203.968.194,00	100,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	70.359.547.992,00	70.583.777.802,00	100,3
	Izvanbilančni zapisi	544.546.014,00	598.156.350,00	109,8

U odnosu na stanje iskazano početkom 2019., vrijednost ukupne imovine, kao i obveza i vlastitih izvora povećana je za 224.229.810,00 kn. Vrijednost nefinancijske imovine veća je za 184.161.308,00 kn, a financijske za 40.068.502,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija imovina odnosi se na nekretnine, odnosno zemljišta i građevinske objekte, koji su iskazani u vrijednosti od 56.625.274.239,00 kn i u vrijednosti ukupne imovine sudjeluju s 80,2 %.

Od navedene vrijednosti nekretnina, na vojne nekretnine odnosi se 56.351.035.918,00 kn, od čega na zemljište 50.100.223.660,00 kn i vojne građevinske objekte 6.250.812.258,00 kn.

Početkom 2019., Ministarstvo je upravljalo vojnim nekretninama procijenjene vrijednosti od 56.418.816.941,00 kn te je njihova vrijednost koncem 2019. manja za 67.781.023,00 kn. Vrijednosno značajnije smanjenje vrijednosti navedenih nekretnina iskazano je u iznosu od 66.385.580,00 kn.

Smanjenje vrijednosti vojnih nekretnina u iznosu od 46.686.000,00 kn rezultat je prijenosa, bez naknade, zemljišta površine 93 433 m² u vlasništvo Hrvatskoj agenciji za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata (HANDA). Prijenos je obavljen na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske i ugovora o prijenosu vlasništva zaključenog između Republike Hrvatske i HANDE. Nadalje, smanjenje vrijednosti vojnih nekretnina u iznosu od 19.699.580,00 kn odnosi se na rashodovanje radi rušenja 18 vojnih objekata u iznosu od 18.281.629,00 kn te predaju na korištenje dva vojna objekta Ministarstvu pravosuđa i tri vojna objekta na upravljanje Ministarstvu državne imovine u iznosu od 1.417.951,00 kn.

Rashodovanje 18 vojnih objekata obavljeno je na temelju odluka donesenih prema odredbama Pravilnika o materijalnom zbrinjavanju (Narodne novine 125/17) i Upute o provedbi rashoda materijalnih sredstava (lipanj 2018.).

Koncem 2019., Ministarstvo je upravljalo s 224 vojne nekretnine.

U okviru vrijednosti građevinskih objekata iskazane koncem 2019. u iznosu od 6.525.050.579,00 kn, osim vrijednosti vojnih objekata iskazanih u iznosu od 6.250.812.258,00 kn, iskazana je vrijednost stanova u iznosu od 269.684.865,00 kn, poslovnih prostora u iznosu od 3.619.513,00 kn te garaža u iznosu od 933.943,00 kn.

Prema Odluci o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane, koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u ožujku 2015., stanove za koje korisnici nisu podnijeli zahtjeve za otkup do konca lipnja 2015. treba prenijeti na upravljanje i raspolaganje Ministarstvu državne imovine. Početkom 2019. Ministarstvo je upravljalo s 1 628 stanova. Tijekom 2019. evidentirana su dva stana koji prethodno nisu bili evidentirani u poslovnim knjigama, prodano je 105 stanova, a Ministarstvu hrvatskih branitelja predano je 16 stanova. Koncem 2019. Ministarstvo raspolaže s 1 509 stanova, od čega su 172 službena stana, a 1 337 stanova, u skladu s navedenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo treba predati na upravljanje Ministarstvu državne imovine. Također, koncem 2019. Ministarstvo je upravljalo s 31 garažom, od kojih su 19 službene garaže, a 12 je namijenjeno za predaju na upravljanje Ministarstvu državne imovine. Nadalje, koncem 2019. Ministarstvo je upravljalo s pet poslovnih prostora, od kojih koristi tri, a dva su namijenjena za predaju na upravljanje Ministarstvu državne imovine.

Prema odredbama članka 189. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane, poslove koji se odnose na prodaju stanova, garaža i poslovnih prostora te njihovu naplatu, evidenciju i materijalno knjigovodstvo obavljaju državni službenici koji su raspoređeni u tim ustrojstvenim jedinicama do njihova izdvajanja iz Ministarstva. Prema spomenutim odredbama, navedene poslove i dokumentaciju, državne službenike zatečene na tim poslovima te financijska sredstva razmjerno preuzetim poslovima trebalo je do 12. siječnja 2018. preuzeti Ministarstvo državne imovine, što do vremena obavljanja revizije nije učinjeno. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, održano je nekoliko radnih sastanaka između predstavnika Ministarstva i Ministarstva državne imovine.

Međutim, Ministarstvo državne imovine je, nakon poteškoća koje je imalo s preuzimanjem poslovnih prostora i garaža, tražilo da se stvore svi preduvjeti kako bi se navedeni poslovi i zaposlenici izdvojili iz Ministarstva u Ministarstvo državne imovine (rješenje imovinskopravnih odnosa, usklađivanje analitičkih evidencija materijalnog knjigovodstva i drugo).

Nadalje, u obrazloženju Ministarstva navodi se da će se, pri prvoj izmjeni Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane, odrediti da poslove koji se odnose na prodaju stanova, garaža i poslovnih prostora te njihovu naplatu, evidenciju i materijalno knjigovodstvo i nadalje obavljaju državni službenici koji su raspoređeni u ustrojstvenim jedinicama Uprave za materijalne resurse. Također, Vladi Republike Hrvatske je u siječnju 2020. upućen na raspravu Prijedlog odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane.

Vrijednost postrojenja i opreme koncem 2019. iskazana je u iznosu od 9.249.992.294,00 kn. Vrijednosno najznačajnija odnosi se na vojnu opremu u iznosu od 7.573.392.236,00 kn, što čini 81,9 % ukupno iskazane vrijednosti postrojenja i opreme.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi odnosi se na provedbu tri projekta vezana uz ulaganja u razvoj, opremanje i modernizaciju vojne opreme u iznosu od 525.251.050,00 kn (nabava 16 oklopnih samovoznih panzer haubica te oružanog sustava ugrađenog u osam borbenih oklopnih vozila – BOV), izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju vojnih objekata u iznosu od 125.288.774,00 kn te nabavu prijevoznih sredstva u pomorskom i riječnom prometu u iznosu od 79.718.028,00 kn (gradnja pet obalnih ophodnih brodova – prototip i četiri serijska broda). Završetak provedbe navedenih projekata očekuje se koncem 2020. (za panzer haubice i opremanje BOV vozila), a za gradnju brodova do 2023. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost nefinancijske imovine u pripremi povećana je za 121.644.432,00 kn ili 20,0 %. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na nabavu dijela vojne opreme namijenjene za integraciju na bazno vozilo Patria u iznosu od 67.122.205,00 kn te izvođenje radova na izgradnji vojnih objekata u Zagrebu i Petrinji u iznosu od 45.341.435,00 kn.

U okviru druge nefinancijske imovine, vrijednosno značajnija imovina odnosi se na zalihe za obavljanje redovne djelatnosti (uredske zalihe, zalihe goriva i druge zalihe) u iznosu od 1.059.856.929,00 kn i zalihe vojnih sredstava za jednokratnu uporabu u iznosu od 154.405.433,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2019., vrijednost zaliha materijala za redovne potrebe povećana je za 221.585.639,00 kn. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na nabavu materijala i dijelova za održavanje zrakoplova i opreme u iznosu od 136.410.084,00 kn te službene, radne i zaštitne odjeće i obuće u iznosu od 83.980.491,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 1.394.545.613,00 kn odnosi se na potraživanja u iznosu od 1.139.497.848,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu od 219.820.524,00 kn (plaće za prosinac 2019. i naknade troškova zaposlenima isplaćene u siječnju 2020.), udjele u glavnici trgovačkih društava u iznosu od 32.018.944,00 kn i novčana sredstva u iznosu od 3.208.297,00 kn.

Potraživanja su koncem 2019. iskazana u iznosu od 1.292.581.547,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja obavljen je prema odredbama članka 37.a Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18, dalje u tekstu: članak 37.a Pravilnika) u iznosu od 153.083.699,00 kn te koncem 2019. potraživanja iznose 1.139.497.848,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2019. u iznosu od 1.108.822.976,00 kn, potraživanja su koncem godine veća za 30.674.872,00 kn ili 2,8 %. U odnosu na prethodnu godinu značajnije su povećana potraživanja za predujmove dane za nabavu roba i usluga za 196.532.410,00 kn ili 102,5 %, a smanjena su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine za 114.654.020,00 kn ili 17,1 % te potraživanja za prihode poslovanja za 27.301.247,00 kn ili 19,8 %.

Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2019. u iznosu od 1.139.497.848,00 kn, na dospjela se odnosi 170.185.754,00 kn, a na nedospjela 969.312.094,00 kn. Od dospjelih, vrijednosno značajnija su potraživanja za prodane stanove – stari otkup, za dane predujmove za nabavu roba i usluga te za utužena i sporna potraživanja.

Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2019. u iznosu od 1.139.497.848,00 kn, vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu od 553.981.689,00 kn, za dane predujmove za nabavu roba i usluga u iznosu od 388.299.421,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu od 110.633.687,00 kn te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 76.471.288,00 kn (za stambeno zbrinjavanje zaposlenika).

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 553.981.689,00 kn odnose se na potraživanja od kupaca za prodane stanove u iznosu od 553.576.241,00 kn i potraživanja za prodane strateške zalihe u iznosu od 405.448,00 kn (neperspektivna sredstva naoružanja i vojna oprema). Potraživanja od kupaca za prodane stanove odnose se na potraživanja za stanove prodane na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 4/94, 44/94, 47/94, 58/95, 11/96, 11/97, 68/98, 96/99, 120/00 i 78/02) u iznosu od 440.588.652,00 kn (stari otkup), za stanove prodane na temelju Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane u iznosu od 94.427.410,00 kn (novi otkup) te potraživanja od kupaca stanova za obračunane zatezne kamate u iznosu od 18.560.179,00 kn. Koncem 2019. dospjela su potraživanja od kupaca za prodane stanove (stari otkup) u iznosu od 77.883.607,00 kn, a nedospjela u iznosu od 476.098.082,00 kn (od kupaca za prodane stanove u iznosu od 475.692.634,00 kn te za prodane strateške zalihe u iznosu od 405.448,00 kn).

Potraživanja za dane predujmove za robu i usluge iznose 392.311.011,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 30.779.208,00 kn, a na nedospjela 361.531.803,00 kn. Od navedenog iznosa dospjelih potraživanja, na potraživanja s rokom dospijeca do godine dana odnosi se 23.438.639,00 kn, od jedne do tri godine 6.657.958,00 kn te preko tri godine 682.611,00 kn. Ispravak vrijednosti navedenih potraživanja obavljen je koncem godine prema odredbi članka 37.a Pravilnika u iznosu od 4.011.590,00 kn te navedena potraživanja koncem 2019. iznose 388.299.421,00 kn. Vrijednosno značajnija odnose se na predujmove dane Vladi SAD-a za nabavu i održavanje vojne opreme i vojnih sredstava za jednokratnu uporabu u iznosu od 307.698.256,00 kn te predujmove dane trgovačkom društvu za nabavu i održavanje vojne opreme u iznosu od 48.361.988,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu od 259.705.797,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 198.903.223,00 kn, a na nedospjela 60.802.574,00 kn. Od navedenog iznosa dospjelih potraživanja, na potraživanja s rokom dospijeca do godine dana odnosi se 19.761.403,00 kn, od jedne do tri godine 84.446.595,00 kn te preko tri godine 94.695.225,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 250.260.883,00 kn odnose se na utužena potraživanja u iznosu od 105.954.126,00 kn, potraživanja prijavljena u stečajnu masu u iznosu od 84.706.445,00 kn te potraživanja za prihode iz proračuna u iznosu od 59.600.312,00 kn (od prodaje stanova, strateških zaliha, vojne opreme i drugo).

Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja obavljen je koncem godine prema odredbi članka 37.a Pravilnika u iznosu od 149.072.110,00 kn te navedena potraživanja koncem 2019. iznose 110.633.687,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove iskazana su u iznosu od 76.471.288,00 kn, od čega se na dospelja potraživanja do godine dana odnosi 7.307.113,00 kn, a na nedospelja 69.164.175,00 kn. Odnose se na potraživanja od zaposlenih za odobrene dugoročne stambene kredite koji su realizirani putem poslovne banke. Poslove vođenja analitičkih evidencija navedenih potraživanja i naplate potraživanja u korist državnog proračuna obavlja poslovna banka. Krajnji rok za naplatu zajmova je u srpnju 2027. U odnosu na stanje iskazano početkom 2019. u iznosu od 82.864.939,00 kn, navedena potraživanja smanjena su za 6.393.651,00 kn ili 7,7 %.

Od ukupnih potraživanja koncem 2019. u iznosu od 1.139.497.848,00 kn, do konca ožujka 2020. naplaćena su potraživanja u iznosu od 31.392.212,00 kn.

Iskazane obveze koncem 2019. u iznosu od 379.809.608,00 kn veće su za 117.523.599,00 kn ili 44,8 % od iskazanih početkom 2019. u iznosu od 262.286.009,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno najznačajnije povećane su obveze za nabavu nefinancijske imovine za 67.842.295,00 kn (najvećim dijelom radi nabave daljinski upravljane oružne stanice s protuoklopnim vođenim raketnim sustavom u iznosu od 47.131.615,00 kn, višenamjenskog logističkog vozila sa sustavom za navlačenje i kontejnerskom cisternom za vodu u iznosu od 4.357.500,00 kn i opreme za elektroničko izviđanje i vojne komunikacije, vojničkih torbi i naprtnjača u iznosu od 3.072.162,00 kn) te obveze za materijalne rashode za 53.346.679,00 kn (povećana nabava usluga tekućeg i investicijskog održavanja, službene, radne i zaštitne odjeće i obuće, energije i drugo). Smanjene su obveze za porez na dodanu vrijednost za 10.242.646,00 kn, obveze za naknade šteta zaposlenicima za 1.223.617,00 kn i obveze za naknade šteta pravnim i fizičkim osobama za 676.832,00 kn.

Obveze iskazane koncem 2019. odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 311.712.442,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se na obračunane plaće i naknade za prosinac 2019. isplaćene u siječnju 2020. u iznosu od 214.169.687,00 kn) te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 68.097.166,00 kn (od čega se vrijednosno značajnije odnose na obveze za nabavu vojne opreme u iznosu od 58.289.378,00 kn).

Od ukupnih obveza u iznosu od 379.809.608,00 kn na dospelje se odnosi 4.808.636,00 kn, a na nedospelje 375.000.972,00 kn. U okviru dospjelih, vrijednosno značajnije su obveze prema dobavljačima za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, članarine, intelektualne i osobne usluge i troškove sudskih postupaka u iznosu od 2.300.215,00 kn te za porez na dodanu vrijednost i konačni obračun poreza na dohodak u iznosu od 1.544.958,00 kn. U okviru nedospjelih, vrijednosno značajnije su obveze za plaće i naknade za prosinac 2019. isplaćene u siječnju 2020. u iznosu od 214.169.687,00 kn i prema dobavljačima u iznosu od 85.343.760,00 kn za nabavu usluga tekućeg i investicijskog održavanja, službene, radne i zaštitne odjeće i obuće, energije i drugo.

Od ukupnog iznosa obveza iskazanih koncem 2019. u iznosu od 379.809.608,00 kn, do konca ožujka 2020., podmirene su obveze u iznosu od 373.689.899,00 kn.

U okviru izvanbilančnih zapisa evidentirani su instrumenti osiguranja plaćanja (mjenice, zadužnice, bankovne garancije i jamčevni polozi) u iznosu od 348.298.619,00 kn, tuđa imovina na korištenju u Ministarstvu u iznosu od 145.035.772,00 kn i potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 104.821.959,00 kn. Ministarstvo je podatke o vrijednosti potencijalnih obveza po sudskim sporovima u tijeku dostavilo Ministarstvu financija početkom ožujka 2020.

Javna nabava

Ministarstvo je za 2019. donijelo Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave, a ukupna procijenjena vrijednost nabave iznosi 1.045.591.131,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbom članka 28., stavka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). Ministarstvo je u skladu s odredbom članka 28., stavka 4. navedenog Zakona, objavilo na mrežnim stranicama Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. U skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17), Plan nabave i Registar ugovora objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 15 ugovora o nabavi robe i usluga u vrijednosti od 4.283.486,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Spomenuti ugovori zaključeni su na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo i Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, na temelju Zakona o javnoj nabavi zaključena su 32 ugovora o nabavi robe i usluga u vrijednosti od 130.324.939,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019., na temelju Uredbe o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti (Narodne novine 19/18) zaključena su 162 ugovora i 72 okvirna sporazuma o nabavi robe, radova ili usluga u vrijednosti od 790.005.415,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju ograničenih postupaka javne nabave zaključeno je 37 ugovora o nabavi robe i usluga u vrijednosti od 14.058.619,00 kn te dva okvirna sporazuma o nabavi robe i usluga u vrijednosti od 744.000,00 kn, na temelju pregovaračkih postupaka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje zaključeno je 29 ugovora o nabavi robe, radova ili usluga u vrijednosti od 82.498.757,00 kn, a na temelju pregovaračkih postupaka javne nabave s prethodnom objavom poziva za nadmetanje zaključeno je 96 ugovora o nabavi robe, radova ili usluga u vrijednosti od 171.703.818,00 kn te 70 okvirnih sporazuma o nabavi robe, radova ili usluga u vrijednosti od 521.000.221,00 kn. Nabava robe i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 52.059.550,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo na temelju Uredbe o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti (Narodne novine 89/12 i 145/14), koja je bila na snazi do 8. ožujka 2018., i Uredbe o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti (Narodne novine 19/18), koja je stupila na snagu 8. ožujka 2018., u 2019. zaključena su 152 ugovora o nabavi robe, radova ili usluga u vrijednosti od 122.826.438,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Na temelju izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi (članci 33. i 41. Zakona o javnoj nabavi) u 2019. zaključena su 22 ugovora o nabavi robe i usluga (ugovori između subjekata u javnom sektoru te nabava koja uključuje obrambene ili sigurnosne značajke) u vrijednosti od 210.161.971,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Usluge redovnog održavanja i servisiranja motornih vozila nabavna su kategorija Središnjeg državnog ureda za središnju javnu nabavu (pravni sljednik Državnog ureda za središnju javnu nabavu).

Državni ured za središnju javnu nabavu je na traženje Ministarstva, u dopisu iz svibnja 2016., između ostalog, naveo da nije započeo postupak javne nabave usluga održavanja i servisiranja vozila te da Ministarstvo može samostalno provesti postupak javne nabave navedenih usluga. S obzirom na to da Središnji državni ured za središnju javnu nabavu do konca 2019. nije proveo postupak javne nabave, usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava u iznosu od 20.633.458,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, te materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje transportnih sredstva u iznosu od 4.341.388,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, nabavljeni su od više dobavljača na temelju okvirnih sporazuma i ugovara iz prošlih godina i na temelju narudžbenica.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 20. siječnja do 7. srpnja 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
5. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu (Narodne novine 113/18 i 111/19)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)
8. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
9. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19)
10. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 138/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19)

11. Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske)
12. Uredba o Registru državne imovine (Narodne novine 55/11)
13. Zakon o javnoj nabavi
14. Uredba o javnoj nabavi za potrebe obrane i sigurnosti
15. Uredba o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti
16. Uputa o provedbi postupaka jednostavne nabave u Ministarstvu obrane (srpanj 2017.)
17. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo
18. Odluka o otpisu potraživanja za stanove, poslovne prostore i garaže u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 129/17)
19. Odluka o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane
20. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovitih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16)
21. Zakon o obrani (članci 1. i 62.)
22. Zakon o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (članak 1.)
23. Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske (članak 85., stavci 1. i 2.) (Narodne novine 79/06 i 105/06)
24. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 112/17, 12/18, 2/19 i 119/19)
25. Distribucijski sporazum za nabavu i korištenje ENC servisa (studenj 2016.)
26. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/118)
27. Odluka o visini, načinu i rokovima uplate sredstava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u Državni proračun Republike Hrvatske za 2019. godinu
28. Pravilnik o materijalnom zbrinjavanju
29. Uputa o provedbi rashoda materijalnih sredstava
30. Odluka Vlade Republike Hrvatske o visini vrijednosti nefinancijske imovine kojom je ovlašten raspolagati čelnik tijela državne uprave.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima i kapitalnim projektima Ministarstva.

Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, приходima, rashodima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, računovodstveno poslovanje, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, nefinancijska imovina, potraživanja, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Ministarstvo je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu i provedbenim propisima.

Potraživanja su evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu od 1.292.581.547,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja obavljen je prema odredbama članka 37.a Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu u iznosu od 153.083.699,00 kn te potraživanja koncem 2019. iznose 1.139.497.848,00 kn. Od navedenog iznosa, na dospjela potraživanja odnosi se 170.185.754,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja koncem 2019. odnose se na potraživanja od kupaca za stanove prodane na obročnu otplatu – stari otkup u iznosu od 77.883.608,00 kn, potraživanja za dane predujmove u iznosu od 26.767.618,00 kn, potraživanja prijavljena u stečajnu masu u iznosu od 21.150.202,00 kn te potraživanja od utuženih dužnika u iznosu od 17.577.126,00 kn.

U okviru potraživanja prijavljenih u stečajnu masu, vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu od 11.983.676,00 kn odnose se na potraživanja od 12 trgovačkih društava koja su nakon okončanja stečajnog postupka rješenjima nadležnih trgovačkih sudova brisana iz sudskog registra.

Prema odredbama članaka 27. i 32., stavka 2. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, nadležno tijelo otpisuje potraživanje prema dužniku pravnoj osobi koje se ne može naplatiti u stečajnom postupku, na temelju pravomoćnog rješenja o zaključenju stečajnog postupka nad pravnom osobom ili u postupku likvidacije na temelju pravomoćnog rješenja o brisanju pravne osobe iz sudskog registra.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati u poslovnim knjigama otpis potraživanja za koja ne postoji mogućnost naplate, primjenjujući odredbe Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja.

Koncem 2019. vrijednost nefinancijske imovine iznosi 69.189.232.189,00 kn. Odnosi se na vrijednost zemljišta u iznosu od 50.100.223.660,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu od 9.249.992.294,00 kn, građevinskih objekata u iznosu od 6.525.050.579,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu od 1.225.652.994,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu od 730.257.852,00 kn te na drugu nefinancijsku imovinu u iznosu od 1.358.054.810,00 kn (najvećim dijelom odnosi se na vrijednost zaliha u iznosu od 1.214.262.363,00 kn).

Ispravak vrijednosti nefinancijske imovine obračunan je i evidentiran u poslovnim knjigama u iznosu od 530.422.537,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 401.101.857,00 kn odnosi se na ispravak vrijednosti građevinskih objekata.

Ispravak vrijednosti dijela ostalih građevinskih objekata (infrastruktura – plinovod, vodovod, kanalizacija, kanali i luke, energetske komunikacijski vodovi i drugo) obračunan je po stopi od 1,25 % umjesto po propisanoj stopi od 5,0 %, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima su propisane godišnje stope ispravka vrijednosti pojedinih kategorija nefinancijske imovine. Zbog navedenog koncem 2019. iskazana je veća vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati ispravak vrijednosti građevinskih objekata u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz u vezi s računovodstvenim poslovanjem. U vezi s nalazom za evidentiranje u poslovnim knjigama otpisa potraživanja za koje ne postoji mogućnost naplate, primjenjujući odredbe Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, Ministarstvo u očitovanju navodi da je u 2020. u glavnoj knjizi, a na temelju odluka ministra obrane, proveden otpis potraživanja prijavljenih u stečajnu masu u ukupnom iznosu od 11.685.842,00 kn od dužnika koji su nakon okončanja stečajnog postupka rješenjima nadležnih sudova brisani iz sudskog registra. Nadalje, navodi da je u tijeku rješavanje potraživanja u iznosu od 211.875,00 kn, dok je za potraživanja u iznosu od 85.959,00 kn utvrđeno da su ih preuzeli pravni sljednici dužnika prema kojima su pokrenuti sudski postupci radi naplate potraživanja. U vezi s nalazom za obračunavanje ispravka vrijednosti građevinskih objekata u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, u očitovanju se navodi da je u pomoćnoj knjizi nekretnina Ministarstva gdje se vodi analitička evidencija vojnih nekretnina, stanova, garaža i poslovnih prostora evidentirana i vrijednost nekretnina te se na spomenute nekretnine obračunava godišnji ispravak vrijednosti. S obzirom na to da se radi o velikom broju nekretnina, utvrđeno je da su pojedine nekretnine evidentirane na neodgovarajućim računima Računskog plana, a što povlači i neispravnu stopu za obračun ispravka vrijednosti. U tijeku je ispravak navedenoga na način da je najprije potrebno utvrditi ispravni račun Računskog plana za sve nekretnine, a zatim i točne stope ispravka vrijednosti, a koje su u skladu s važećim Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

Također, Ministarstvo u očitovanju navodi da podaci navedeni u Nacrtu izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji Ministarstva obrane za 2019. nisu klasificirani u smislu Zakona o tajnosti podataka (Narodne novine 79/07 i 86/12).

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2017., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2019. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporuci danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Naloženo je obračunavati ispravak vrijednosti dugotrajne vojne opreme prema stopama koje odredi čelnik Ministarstva, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naloženo je ustrojiti pomoćne knjige imovine za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.	listopad 2019. i siječanj 2020.	u postupku provedbe
2.		2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Naloženo je učinkovito i racionalno upravljati nekretninama te predati neperspektivne vojne nekretnine Ministarstvu državne imovine.	2019.	u postupku provedbe
3.		2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Naloženo je uskladiti analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova i potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu koje se vode u različitim nepovezanim informacijskim sustavima.	listopad 2019.	u postupku provedbe
4.		2017.	Naloženo je evidentirati u poslovnim knjigama nenaplaćena potraživanja od osiguravajućih društava na temelju ugovorenih polica životnog osiguranja.	-	provedeno
5.		2017.	Naloženo je evidentirati u poslovnim knjigama otpis potraživanja prema dužniku, pravnoj osobi, za koja ne postoji mogućnost naplate, primjenjujući odredbe Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja.	-	nije provedeno
6.		2017.	Predloženo je nenaplativa i zastarjela potraživanja popisivati u okviru posebnih popisnih lista.	veljača 2019.	provedeno
7.		Potraživanja	2015. 2016. 2017.	Naloženo je poduzimanje učinkovitijih mjera naplate dospjelih potraživanja.	listopad 2019.
8.	2015. 2016. 2017.		Naloženo je rješavanje potraživanja koja se prate izvanbilančno.	listopad 2019.	provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s nalogima da se ispravak vrijednosti dugotrajne vojne opreme obračunava prema stopama koje odredi čelnik Ministarstva i da se na propisan način ustroje pomoćne knjige imovine za potrebe nadzora i praćenja poslovanja, ministar je u prethodnom razdoblju (listopad 2016.) donio Odluku o utvrđivanju ispravka vrijednosti dugotrajne vojne opreme. Prema točki III. navedene Odluke, s provedbom odredbi Odluke trebalo je započeti nakon ispunjenja uvjeta utvrđenih Revidiranim Akcijskim planom iz veljače 2017. za prilagodbu materijalnog knjigovodstva Ministarstva odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Navedenim odlukama utvrđene su aktivnosti koje će omogućiti praćenje stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne imovine te usklađivanje pomoćnih knjiga materijalne imovine s glavnom knjigom. Krajnji rok za ispunjene navedenih aktivnosti bio je siječanj 2020. Ministarstvo je do navedenog roka djelomično provelo utvrđene aktivnosti. U travnju i lipnju 2018. donesena je Uputa o načinu razvrstavanja nefinancijske imovine prema knjigovodstvenim kriterijima podjele imovine na dugotrajnu i kratkotrajnu te vojnu i nevojnu imovinu te Uputa o načinu provedbe jednoznačne identifikacije i označavanju pojedinačne dugotrajne nefinancijske imovine. Također, ministar je u rujnu 2018. donio Odluku o metodologiji procjene knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine. U prosincu 2018. izrađeni su korisnički zahtjevi i tehničke specifikacije za uvođenje novih modula za ustrojavanje evidencija i praćenja stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine, koja se vodi u pomoćnoj knjizi materijalne imovine i materijalnim evidencijama, u informacijski sustav za upravljanje financijama i proračunom (ARGOSY). Koncem siječnja 2020. s trgovačkim društvom za razvoj i primjenu informacijskih tehnologija zaključen je Ugovor o pružanju usluge nadogradnje informacijskog sustava financija i proračuna – materijalno knjigovodstvo u vrijednosti od 4.437.500,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nadogradnja postojećeg informacijskog sustava ARGOSY podrazumijeva izradu podsustava za evidencije analitičkog knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine i analitičkog knjigovodstva kratkotrajne nefinancijske imovine. Ugovoreno je šest etapa provođenja Ugovora s krajnjim rokom izvršenja ugovorene usluge od 18 do 21 mjeseca od dana zaključenja ugovora (od srpnja do listopada 2021.).

Do travnja 2020. provedena je prva etapa Ugovora, odnosno isporučeni su standardni moduli poslovnog sustava ARGOSY za upravljanje kratkotrajnom i dugotrajnom nefinancijskom imovinom te su dogovorene aktivnosti za provedbu II. i III. etape navedenog ugovora.

Također, ministar je u travnju 2020., radi prilagodbe materijalnog knjigovodstva (Knjige materijalnih sredstava i Knjige nekretnina) odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, donio Odluku o potpori nadogradnje informacijskog sustava financija i proračuna (ARGOSY) vezano uz izradu podsustava analitičkog knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine (ARGOSY OSSA) i analitičkog knjigovodstva kratkotrajne nefinancijske imovine (ARGOSY MATE) u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Navedenom Odlukom određene su aktivnosti i rokovi u kojima nadležne ustrojstvene jedinice trebaju obaviti Odlukom utvrđene aktivnosti (od 30. travnja 2020. do 30. lipnja 2022. za izradu informacijskih podsustava vezanih uz Knjigu materijalnih sredstava u skladu sa spomenutim ugovorom zaključenim u siječnju 2020. te od 30. svibnja 2020. do 30. rujna 2021. za izradu informacijskog podsustava vezanog uz Knjigu nekretnina). Vezano uz praćenje stanja i kretanja nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske danih Ministarstvu na korištenje, navedenom Odlukom ministra, također je određeno da su nadležne ustrojstvene jedinice obvezne izraditi korisnički zahtjev najkasnije do konca svibnja 2020., a na temelju kojeg će se zaključiti ugovor za nabavu usluge nadogradnje informacijskog sustava analitičkog knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine (Knjiga nekretnina).

- Postupajući prema nalogu da se poduzmu mjere za učinkovito i racionalno upravljanje nekretninama i predaju neperspektivnih vojnih nekretnina Ministarstvu državne imovine, Ministarstvo je u 2019. prodalo 105 stanova kojima je raspolagalo, a 16 stanova je, na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske i rješenja Ministarstva hrvatskih branitelja, predalo navedenom ministarstvu.

Također, Ministarstvu državne imovine su u prethodnom razdoblju te do konca 2019. sukcesivno predavane neperspektivne vojne nekretnine. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe iz ustrojstvene jedinice nadležne za upravljanje vojnim nekretninama, koncem 2019. Ministarstvo je upravljalo s 224 vojne nekretnine, od kojih Oružane snage Republike Hrvatske koriste 182 nekretnine, a upravni dio Ministarstva 42 nekretnine. Nadalje, u obrazloženju se navodi da je od ukupno 224 vojne nekretnine, 190 perspektivnih, dvije djelomično perspektivne (nekretnine koje se sastoje od neperspektivnog dijela koji je predviđen za predaju Ministarstvu državne imovine i od perspektivnog dijela koje je potrebno zadržati za potrebe Ministarstva) te 32 neperspektivne vojne nekretnine (u vrijednosti od 1.777.494.799,00 kn). Također, navodi se da dinamiku primopredaje neperspektivnih vojnih nekretnina zajednički utvrđuju Ministarstvo i Ministarstvo državne imovine, a navedeno prije svega ovisi o zainteresiranosti jedinica lokalne uprave i samouprave te pravnih i fizičkih osoba. U cilju smanjenja troškova čuvanja i održavanja vojnih nekretnina, Ministarstvo je koncem 2019. s Ministarstvom državne imovine zaključilo sporazume o primopredaji tri neperspektivne vojne nekretnine koje su početkom 2020. na temelju zapisnika o primopredaji predane na upravljanje Ministarstvu državne imovine. Do ožujka 2020. navedenom ministarstvu predana je na upravljanje još jedna neperspektivna vojna nekretnina. Stanovi koji nisu službeni te garaže i poslovni prostori koje Ministarstvo ne koristi, nisu predani Ministarstvu državne imovine.

Prema navodima iz Elaborata o popisu poslovnih prostora, stanova i garaža u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo na dan 31. prosinca 2019., predaja dva poslovna prostora i 12 garaža Ministarstvu državne imovine planirana je nakon što završi postupak uknjižbe navedenih prostora koji je u tijeku. U cilju rješavanja problematike upravljanja stanovima koji nisu službeni, Ministarstvo je u siječnju 2020. uputilo Vladi Republike Hrvatske u proceduru donošenja Prijedloga odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo (dalje u tekstu: Prijedlog odluke).

U prilogu navedenog Prijedloga odluke nalaze se mišljenja tijela državne uprave (između kojih i Ministarstva državne imovine), u kojima navode da nemaju primjedbi na upućeni Prijedlog odluke.

Prijedlogom odluke utvrđuju se uvjeti i način prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo, korisnici koji imaju pravo kupnje stana, rok podnošenja zahtjeva za kupnju stana (90 dana od dana stupanja Odluke na snagu), način utvrđivanja kupoprodajne cijene stana, način otplate i visina kamatne stope i drugo. U Prijedlogu odluke, također se navodi da ako korisnik Ministarstvu ne podnese zahtjev za kupnju stana u roku od 90 dana od dana stupanja Odluke na snagu, stan će se u roku od 60 dana prenijeti na upravljanje i raspolaganje Ministarstvu državne imovine.

- U vezi s nalogom da se usklade analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova i potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu, analitička evidencija potraživanja od prodaje stanova na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (stari otkup), vodi se i nadalje u informacijskom sustavu ISUN u nadležnosti Uprave za materijalne resurse, Odjela za evidenciju i materijalno knjigovodstvo, dok se sintetička evidencija navedenih potraživanja vodi u glavnoj knjizi u informacijskom sustavu ARGOSY u okviru Uprave za proračun i financije. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u tijeku je nadogradnja spomenutog informacijskog sustava u dijelu koji se odnosi na prilagodbu sustava određenim knjigovodstvenim pravilima, a koji trenutačno nisu u funkciji. Iz navedenog razloga, a kako bi se osiguralo usklađenje podataka glavne i pomoćne knjige, kontinuirano se provodi ručno usklađivanje analitičke i sintetičke evidencije navedenih potraživanja putem Excel tablica. Na opisani način provedeno je usklađenje stanja navedenih potraživanja na dan 31. prosinca 2019.

Do konca 2019. provedeno je usklađenje analitičke i sintetičke evidencije potraživanja na temelju obročne prodaje stanova prema Odluci o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (novi otkup). Navedena potraživanja su se analitički vodila u informacijskom sustavu ISUN, a sintetička evidencija vodi se u glavnoj knjizi u informacijskom sustavu ARGOSY. Nakon provedenog usklađenja navedenih potraživanja sa stanjem na dan 31. prosinca 2019., početkom siječnja 2020. obavljeno je na temelju zapisnika o primopredaji preuzimanje analitičke evidencije iz pomoćne u glavnu knjigu Ministarstva. Također, potraživanja za zakup poslovnih prostora usklađena su i vode se analitički u glavnoj knjizi Ministarstva.

- U vezi s nalogom za poduzimanje učinkovitijih mjera naplate dospjelih potraživanja, dužnicima su upućivani izvodi otvorenih stavaka, opomene te provedeni postupci utuženja pred nadležnim državnim odvjetništvima. Koncem 2019. dospjela potraživanja iznose 170.185.754,00 kn. U odnosu na stanje iskazano koncem 2018. manja su za 3.783.874,00 kn, ali su i dalje značajna. Ministarstvo je u 2019. za dospjela nenaplaćena potraživanja uputilo dužnicima 141 izvod otvorenih stavaka u iznosu od 24.771.343,00 kn te poslalo 3 564 opomene u iznosu od 43.026.256,00 kn. Od navedenog broja opomena, na potraživanja od prodaje stanova – stari otkup odnosi se 3 027 opomena u iznosu od 34.066.976,00 kn (od čega je naplaćeno 5.282.459,00 kn ili 15,5 %), na potraživanja za stanarine i garažnine 464 opomene u iznosu od 1.180.481,00 kn (od čega je naplaćeno 244.501,08 kn ili 20,7 %) te 73 opomene za druga dospjela potraživanja u iznosu od 7.778.799,00 kn.

Također, provedeno je 236 utuženja u iznosu od 11.810.766,00 kn (od čega se na potraživanja od prodaje stanova – stari otkup odnose 74 tužbe u iznosu od 10.591.640,00 kn, za stanarine i garažnine 153 tužbe u iznosu od 763.825,00 kn, šest tužbi za potraživanja od prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske dane na korištenje Ministarstvu – novi otkup u iznosu od 401.312,00 kn te tri tužbe za druga dospjela potraživanja u iznosu od 53.989,00 kn).

Nadalje, u prethodnom razdoblju (u studenome 2018.) donesena je Odluka o osnivanju povjerenstva za rješavanje dospjelih potraživanja koja se vode bilančno, starijih od pet godina, a odnose se na predujmove dane najvećim dijelom Vladi SAD-a u razdoblju od 2001. do 2010. za nabavu roba i usluga u iznosu od 5.309.377,00 kn. Na temelju zapisnika povjerenstva, obavljeno je u poslovnim knjigama, na temelju odgovarajuće dokumentacije (ulazni računi, dostavnice, razna izvješća o realizaciji ugovora), pravdanje dijela navedenih potraživanja u iznosu od 4.744.158,00 kn, što je evidentirano u poslovnim knjigama koncem 2018. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe razlika navedenih potraživanja u iznosu od 565.219,00 kn bit će pravdana tijekom 2020.

Ministarstvo je i nadalje odgovorno za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u proračun u skladu s odredbama članaka 47. i 95. Zakona o proračunu.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Ministarstvo prihvaća statuse naloga iz prošle revizije.

U vezi sa statusom naloga za obračun ispravka vrijednosti dugotrajne vojne opreme prema stopama koje odredi čelnik Ministarstva te statusom naloga za ustrojavanje pomoćne knjige imovine za potrebe nadzora i praćenja poslovanja, u očitovanju se navodi da su Akcijskim planom iz prijašnjih godina za prilagodbu materijalnog knjigovodstva (osim nekretnina) odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, od 16. veljače 2017., donesene interne odluke i upute kojima su stvoreni predujeti za ustrojavanje analitičkog knjigovodstva dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine. Nadalje, obrazlaže da je u budućem razdoblju potrebno provesti razvrstavanje i označavanje, odnosno uređenje šifarskog sustava i raščišćavanje postojećih nomenklature oznaka te ustrojavanje Kataloga materijalnih sredstava, provedbu jednoznačne identifikacije i označavanje pojedinačnih osnovnih sredstava, provesti procjenu knjigovodstvene vrijednosti, utvrditi stope ispravka vrijednosti vojne opreme te osigurati informatičku potporu za uvođenje novih funkcionalnosti za ustrojavanje evidencije i praćenja stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine. Kao potpora provedbi navedenih zadaća u 2020. zaključen je ugovor između Ministarstva i informatičke tvrtke o izradi modula za ustrojavanje evidencije i praćenja stanja i kretanja dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine te je donesena odluka ministra obrane o potpori nadogradnje informacijskog sustava financija i proračuna (ARGOSY) vezano uz izradu podsustava analitičkog knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine i analitičkog knjigovodstva kratkotrajne nefinancijske imovine od 14. travnja 2020., a čime je utvrđena dinamika provedbe zadaća.

U vezi sa statusom naloga za učinkovito i racionalno upravljanje nekretninama te predaju neperspektivnih vojnih nekretnina Ministarstvu državne imovine, Ministarstvo u očitovanju navodi da je poduzimalo niz radnji kako bi se unaprijedilo poslovanje u vezi s upravljanjem nekretninama kojima upravlja i raspolaže. Za nekretnine koje imaju vojnu namjenu, a za koje se utvrdilo da su neperspektivne za Ministarstvo, predane su Ministarstvu državne imovine u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje državnom imovinom. U 2020. planira se izrada nove aplikacije za praćenje nekretnina.

U vezi sa statusom naloga za usklađenje analitičke i sintetičke evidencije potraživanja za najam stanova i potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu koje se vode u različitim nepovezanim informacijskim sustavima, Ministarstvo navodi da se analitička evidencija potraživanja za najam stanova, garaža i poslovnih prostora te potraživanja od prodaje stanova na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo – stari otkup vodi u informacijskom sustavu ISUN u nadležnosti Odjela za evidenciju i materijalno knjigovodstvo, dok se sintetička evidencija navedenih potraživanja (osim potraživanja za zakup poslovnih prostora) vodi u glavnoj knjizi Ministarstva u informacijskom sustavu ARGOSY. Potraživanja za zakup poslovnih prostora se i u glavnoj knjizi Ministarstva vode analitički. Nadalje, navodi da je u tijeku nadogradnja informacijskog sustava ISUN u dijelu koji se odnosi na prilagodbu sustava određenim knjigovodstvenim pravilima. Iz navedenog razloga, a kako bi se osiguralo usklađenje podataka glavne i pomoćne knjige, kontinuirano se provodi ručno usklađenje analitičke i sintetičke evidencije navedenih potraživanja. Do 31. prosinca 2019. potraživanja na temelju obročne prodaje stanova – novi otkup, analitički su se vodila u informacijskom sustavu ISUN u nadležnosti Odjela za evidenciju i materijalno knjigovodstvo, a sintetička evidencija spomenutih potraživanja vodila se u glavnoj knjizi Ministarstva u informacijskom sustavu ARGOSY. Nakon provedenog usklađenja analitičke i sintetičke evidencije navedenih potraživanja na dan 31. prosinca 2019. provedeno je preuzimanje analitičke evidencije iz pomoćne u glavnu knjigu Ministarstva gdje se od 1. siječnja 2020. nastavlja voditi. Unutar Odjela za evidenciju i materijalno knjigovodstvo, Odjela za stanove, garaže i poslovne prostore i Odjela za prodaju i postupke kontinuirano se prati te provode potrebne mjere u cilju naplate dospjelih navedenih potraživanja (slanje opomena, pokretanje utuženja).

U vezi sa statusom naloga za poduzimanje učinkovitijih mjera naplate dospjelih potraživanja, Ministarstvo u očitovanju navodi da nastavlja kontinuiranu provedbu aktivnosti slanja opomena, izvoda otvorenih stavaka te pokretanje postupaka utuženja, a u cilju naplate dospjelih potraživanja. Ministarstvo je u 2019. dužnicima poslalo 3 564 opomene za potraživanja u iznosu od 43.026.256,00 kn kao i 59 izvoda otvorenih stavaka sa stanjem na 31. listopada 2019., za potraživanja u iznosu od 13.778.584,00 kn te 82 izvoda otvorenih stavaka sa stanjem na 31. prosinca 2019., za potraživanja u iznosu od 10.992.759,00 kn. Provedeno je 236 utuženja dužnika za potraživanja u iznosu od 11.409.454,00 kn. Ministarstvo u očitovanju navodi da će i nadalje provoditi sve potrebne aktivnosti u cilju naplate dospjelih potraživanja.